

Jan Eliasson: Tal vid Utrikespolitiska institutet

Talare

Jan Eliasson
Utrikesminister

Datum

14 juni 2006

Plats

Utrikespolitiska institutet,
Stockholm

1

5

Tack för inbjudan till Utrikespolitiska Samfundet och till Utrikespolitiska Institutets nya fina lokaler. Jag gläder mig särskilt över att få se det omtalade Anna Lindh-biblioteket, en påminnelse om en färgstark och framåtblickande svensk utrikesminister.

10

Jag brukar tala om vikten att föra ut Sverige i världen, liksom av att föra in världen i Sverige. I detta ser jag UI som en nära partner. Särskilt under mina år i Washington påminnes jag om den stimulans som kommer från en vital utrikespolitisk debatt utanför riksdag och regering. Detta gäller inte minst från ett sökande, ifrågasättande och ibland konkurrerande nätverk av tankesmedjor. Jag önskar UI all framgång i sitt arbete.

15

20

UI:s direktör, Tomas Ries, skriver i den senaste verksamhetsberättelsen om ”den globala säkerhetsmiljöns djupa förvandling”. Jag tycker denna karakteristik av dagens internationella läge är träffande. Jag tar den som utgångspunkt för mina reflexioner om Sverige i en värld i förändring.

25

Under mitt arbete som ordförande i FN:s generalförsamling sedan förra året har jag slagits av en paradox. Å ena sidan har det aldrig funnits en större medvetenhet om vikten av globala lösningar på globala problem – som för övrigt också ofta är nationella problem. Gränsen mellan inrikespolitik och utrikespolitik – mellan nationellt och internationellt – är flytande.

30

Å andra sidan har vi inte på länge upplevt en period av större osäkerhet, starkare tendenser till polarisering och ökad misstro mellan nationer, kulturer och

religioner. Den så kallade karikatyrkrisen avslöjade att under ytan av globaliseringen finns brister i både kunskap och ömsesidig respekt. Det finns tendenser att omvärlden ses som ett hot snarare än en möjlighet. Politiska rörelser har frodats i protektionismens, främlingsfientlighetens och isolationismens grumliga vatten i olika delar av världen.

Jag är trots detta optimist. Det är viktigt att värna de positiva krafterna i globaliseringen, de befriande krafter som föds ur rörlighet av människor, idéer och varor och som skapar nytt välstånd. En öppen värld med frihandel skapar tillväxt och arbetstillfällen. Vi måste fortsätta att utveckla och främja starka demokratier, som ger sina medborgare trygghet och välfärd och är öppna för omvärldens krav och möjligheter.

Styrka i dagens värld – till skillnad från kalla krigets tid – är inte bara militär styrka eller politisk styrka som ett utflöde av ett lands storlek. Styrka är idag ekonomisk styrka – väl fördelad – social sammanhållning, miljömässig balans och välutbildade människor, inte minst unga som tror på framtiden.

Samhällen som lyckats utveckla sådan styrka ger inte bara sina medborgare ett bättre liv. De blir också respekterade aktörer internationellt och ses som starka samarbetspartners. Här ser vi också hur gränsen suddas ut mellan nationellt och internationellt.

Vilka är då elementen i den globala säkerhetsmiljöns djupa förvandling? Låt mig nämna några utan att här i detalj utveckla dem.

1) Framväxten av nya hot eller problembilder under de senaste årtiondena:

- Miljöproblem och klimatförändringar
- En allt skarpare konkurrens om resurser, inte minst på energiområdet, vilket fått en säkerhetspolitisk dimension
- Omfattande folkförflyttningar på grund av svält, miljökatastrofer och sönderfallande statsbildningar
- Terrorism och spridning av massförstörelsevapen
- Växande internationell brottslighet manifesterad i en svindlande stor narkotikahandel, vapenhandel och människohandel – en modern form av slaveri
- Spridning av smittsamma sjukdomar som AIDS och fågelinfluensa

2) Balansförskjutningar och förstärkta tendenser i det internationella systemet:

- 75 · Kina och Indien har växt fram som allt starkare aktörer, ekonomiskt såväl som politiskt
- Kalla krigets supermaktsrivalitet har följts av klar amerikansk militär överlägsenhet och en rysk process från totalitärt till ett mer demokratiskt och marknadsekonomiskt samhälle
- 80 · En plågsam kamp mot underutveckling och sjukdomar i Afrika söder om Sahara
- Stark framväxt för mänskliga rättigheter och demokrati i Latinamerika, Asien och Afrika, med några slående undantag
- Ökade motsättningar av etnisk, kulturell och religiös karaktär såväl inom länder som mellan olika delar av världen

85

3) En test för det internationella samarbetets institutioner och strukturer

Här vill jag komma tillbaka till den paradox som jag nämnde tidigare. Sällan har vi haft starkare behov av internationellt samarbete – och sällan har vi haft så stora svårigheter att få det till stånd. Se bara på EU-debatten i Europa både kring 90 fördraget och utvidgningen. Se på svårigheterna att avsluta Doha-förhandlingarna i WTO. Se på debatten om FN i USA och i våra reformförhandlingar i New York.

95 Vi har en lång väg att gå till att betrakta effektivt internationellt samarbete inom välfungerande multilaterala institutioner som ett nationellt intresse. En stark Europeisk Union – inåt såväl som utåt – och ett effektivt internationellt regelverk, med FN-systemet i centrum, är enligt min mening inte bara ett utflöde av solidaritetstanken utan också av ett upplyst egenintresse. Vi behöver 100 mer av internationellt samarbete – inte mindre.

Dessa observationer om den internationella miljön kan tjäna som utgångspunkt för mina reflexioner om Sveriges roll i denna föränderliga omvärld.

105 Arbetet för säkerhet, solidaritet och samarbete har varit genomgående teman i svensk utrikespolitik. Detta var termer utrikesminister Sten Andersson använde sig av redan på 80-talet och dessa huvudbegrepp håller än idag. Säkerhet, solidaritet och samarbete är tidlösa vägvisare och bör fortsätta att leda vår

110 utrikespolitik.

Säkerhet för Sverige handlar givetvis i första ledet om stabilitet och välfärd i vårt närområde. Vår militära alliansfrihet är grunden för vår säkerhetspolitik. Den ger oss självständighet i vårt internationella engagemang liksom möjligheter att
115 delta i internationellt samarbete för fred och säkerhet. Stabiliteten i vårt närområde har efter kalla krigets slut förstärkts av en växande intresse- och värdegemenskap runt Östersjön, förändringsprocessen i Ryssland liksom av de baltiska staternas och Polens EU- och NATO-medlemskap. Det kalla krigets slut har också öppnat nya möjligheter för Sverige att delta i fredsfrämjande
120 arbete främst inom EU, men också tillsammans med NATO. Med FN-mandat deltar Sverige i sådana operationer i såväl Balkan som Afghanistan.

Utvidgningen av EU är inte bara en solidaritetshandling utan också en historisk process som säkrar freden i Europa. Det är därför Sverige så starkt driver
125 utvidgningen, trots att det på olika håll i Europa väcks frågor om hur snabbt EU kan fortsätta att utvidgas. Se hur Sveriges säkerhetspolitiska situation förbättrats när väl den osynliga, skamliga muren försvunnit i Östersjön. Och betänk också vad ett EU-perspektiv betyder för de krigsdrabbade folken på Balkan – och för europeisk säkerhet.

130 Men säkerhet är också tilltro till och hållfasthet i principer och internationella regelverk. Allra viktigast är respekten för folkrätten, ett centralt tema i svensk utrikespolitik ända sedan Hjalmar Brantings och Östen Undéns tid, en tradition som upprätthållits genom åren.

135 Folkrätten, främst som den formuleras i FN-stadgan, är den första försvarslinjen för världens stater – och i dagens värld, inte bara små och medelstora staterna som Sverige. Den bör vägleda oss alla i arbetet för fredliga lösningar men också när tvångsåtgärder måste vidtas. Uppslutningen kring folkrätten och FN-
140 stadgan ger internationella aktioner legitimitet och folkligt stöd.

En ny dimension i vårt internationella samarbete är kampen mot terrorismen, där vi deltar med full kraft. Detta arbete måste självklart bedrivas med full respekt för rättsstatens principer och de mänskliga rättigheterna. Vi behöver
145 även öka det internationella samarbetet för att hantera terrorismens underliggande orsaker.

Mellanöstern är ett område i skriande behov av fredliga lösningar baserade på
150 folkrätten. Förhandlingar måste snarast komma till stånd mellan israeler och
palestinier. Vi måste komma tillbaka till Kvartettens färdplan och krav.
Maktkampen mellan palestinerna skadar det palestinska folket.
Utgångspunkten för förhandlingarna måste vara 1967 års gränser och målet
155 måste vara ett Israel och ett Palestina som lever i fred sida vid sida. President
Abbas och premiärminister Olmert deklarerade avsikter att samtala bör
välkomnas. Våld och terrorism måste ge vika för återhållsamhet och besinning.

Enligt folkrätten har Israel som ockupationsmakt ett särskilt ansvar för att
tillgodose den palestinska befolkningens behov. Men idag måste alla parter och
160 det internationella samfundet bidra till att förbättra den humanitära situationen
i Västbanken och Gaza. Från svensk sida är vi beredda att förstärka stödet för att
lindra nöden i palestinska områden.

För Irakkriget 2003 fanns enligt svensk uppfattning ingen acceptabel
165 folkrättslig grund. Även om Saddam Husseins fall välkomnades, blev det
alltmer uppenbart att den bristande internationella enigheten kring Irak-
aktionen var ett av skälen till koalitionsstyrkans utsatthet och det ökade våldet i
landet.

170 Den kritiska situationen i Irak är inte bara en angelägenhet för landet självt,
länderna i regionen och koalitionspartners – den berör också övriga omvärlden,
inte minst Europa, både politiskt och ekonomiskt. Vi har därför all anledning
att engagera oss i processen för ett fördjupat irakiskt och breddat internationellt
ansvarstagande för landets framtid. Jag hoppas att den nybildade irakiska
175 regeringen skall hejda det sekteristiska våldet och fortsätta ansträngningarna för
en återuppbyggnad av landet.

Situationen i Iran påminner oss om respekten för internationella regelsystem,
inte minst icke-spridningsregimen för kärnvapen. Mycket står nu på spel -går vi
180 mot en förhandlingslösning eller en konfrontation? Sverige stödjer helhjärtat de
förslag till Iran som utarbetats av tre EU-länder, EU:s höge representant, USA,
Kina och Ryssland. Det handlar om substantiella incitament som bör tas på
djupt allvar av Iran.

185 Säkerhet är också nedrustning och fortsatt arbete för att stoppa spridningen av
massförstörelsevapen. NPT-förhandlingarnas sammanbrott förra året och

misslyckandet att staka ut vägen framåt vid FN-toppmötet i september understryker vikten av nya idéer och en nystart på detta område. Bara genom
190 universell uppslutning kring NPT kan vi säkra att kärnvapen aldrig mer används mot människor eller hamnar i händerna på terrorister. De fem kärnvapenstaterna måste fullfölja sina åtaganden om nedrustning. Israel, Indien och Pakistan måste ansluta sig till NPT som kärnvapenfria stater. Nordkorea måste återvända fullt ut som avtalspart.

195

Sverige arbetar med nedrustning- och icke-spridningsfrågorna på flera plan. Vi har framgångsrikt arbetat med dessa frågor genom den så kallade Nya agenda-koalitionen där bland annat Brasilien, Egypten, Irland och Sydafrika ingår. Härtill kommer den viktiga rapporten från Blix-kommissionen, som vi nu noga
200 studerar. Här finns intressanta idéer att utveckla och förverkliga om provstoppsavtalet, internationellt garanterade leveranser av bränsle för civil kärnkraft, förbud mot tillverkning av klyvbart material för vapenändamål och en zon fri från massförstörelsevapen i Mellanöstern.

205 Så till arbetet för solidaritet i svensk utrikespolitik. Denna tradition i svensk utrikespolitik bygger på den starka föreställningen hos svenska folket om rättvisa, alla människors lika värde och ett liv i värdighet för alla – både i vårt eget land och internationellt. Men solidaritet handlar inte bara om medkänsla utan också om gemensamma intressen. Jag vill nämna två aspekter på vår
210 solidaritetspolitik i kampen mot förtryck och kampen mot fattigdom: mänskliga rättigheter och vårt utvecklingssamarbete.

I det toppmötesdokument som under statsminister Göran Perssons ordförandeskap antogs i New York den 16 september 2005 fastslås följande:
215 ingen säkerhet utan utveckling, ingen utveckling utan säkerhet – och ingen säkerhet eller utveckling utan respekt för mänskliga rättigheter. I deklARATIONEN gavs ordföranden i FN:s generalförsamling i uppdrag att bland annat slutföra förhandlingarna om ett nytt råd för mänskliga rättigheter inom FN.

220 Detta arbete blev en av de mest betungande men också en av de mest tillfredsställande uppgifterna för mig under det gångna året. Det nya MR-rådet är en klar förbättring av den tidigare MR-kommissionen med nya regler för MR-översyn, suspendering vid allvarliga kränkningar och åtaganden om MR-efterlevnad. Nu beror det på rådets medlemmar om en skarpare och mer
225 ihållande granskning skall ske av MR-brott, varhelst de förekommer.

Från nordisk sida invaldes Finland, EU:s ordförandeland från och med juli, in i rådet. Sverige kommer självklart att fortsätta att vara pådrivande i detta arbete till exempel när det gäller barns och kvinnors situation, försvinnanden och tortyr liksom försvaret av alla fri- och rättigheter. Sverige kommer att fortsätta stå upp för de mänskliga rättigheterna i enskilda situationer och länder. Solidaritet får inte stanna vid en gräns – den måste innefatta varje människa i nöd, vare sig det är i Burma, Zimbabwe, Nordkorea, Vitryssland eller annorstädes.

Utvecklingssamarbetet och Sveriges bistånd är en viktig manifestation av vårt solidaritetsarbete. Även detta arbete går tillbaka till principer och värderingar som växt fram i vårt land under 1900-talet, inte minst bland folkrörelserna och våra kyrkosamfund.

Den svenska utvecklingspolitiken vilar på tre pelare: en ambitiös biståndspolitik (vi har som ett av de första länderna nått 1 procent-nivån av BNI), en aktiv roll i det multilaterala systemet och en samstämmig politik för en rättvis och hållbar global utveckling.

När man studerar världens utveckling kan konstateras att framsteg har gjorts. Under 1990-talet fram till idag lyftes 130 miljoner människor ur extrem fattigdom. Och jämfört med 1990 dör 2 miljoner färre barn varje år och 130 miljoner fler barn går i skolan. Men 2,5 miljarder människor lever fortfarande på mindre än två dollar om dagen, 115 miljoner barn nekas skolgång och över en miljard människor har inte tillgång till rent vatten. 2,6 miljarder människor saknar tillgång till toalett och avlopp.

Jag talade förut om sambandet mellan säkerhet, utveckling och mänskliga rättigheter. Låt oss se på Afrika. Afrikas säkerhet är en angelägenhet för oss och övriga världen. Säkerhet för oss själva bör innebära att ta ansvar för andra.

För den enskilde afrikanen handlar säkerhet om att inte behöva växa upp utan föräldrar, utbildning och sjukvård i AIDS-, tbc- och malariadrabbade i södra Afrika. Säkerhet handlar om att inte riskera liv och besparingar som båtflyktning på väg mot Kanarieöarna. Säkerhet handlar om att inte kidnappas, säljas eller våldtas som barnsoldat i östra Kongo. Säkerhet, utveckling, mänskliga rättigheter – allt hör samman.

Akuta nödsituationer råder i Kongo och i Sudan. Här krävs internationell kraftsamling. Utvecklingen i Darfur är en humanitär katastrof och underminerar allvarligt FN:s moraliska auktoritet.

270

Vi går nu in i nytt skede i Sudan. Fredsavtalet ska genomföras och FN överta ansvaret i Darfur-området. Det är en stor utmaning för internationell krishantering att förbättra samråd och arbetsfördelning mellan Afrikanska unionen, FN, EU och NATO. Ett mer samordnat och effektivt internationellt engagemang i Sudan är nödvändigt.

275

Vi har ett gemensamt ansvar – och en gemensam skyldighet gentemot befolkningen i Darfur – att se till att en FN-insats kommer på plats så snart som möjligt. Detta kommer att kräva omfattande stöd med militära och civila förmågor.

280

Behovet av ökat internationellt samarbete gäller även andra konflikter i Afrika. Sverige bidrar till att främja den haltande fredsprocessen i Somalia. Vi har under de senaste åren gjort värdefulla insatser för att hantera konflikterna i Liberia, bland annat genom kabinetssekreterare Hans Dahlgrens EU-uppdrag, och demokratiska republiken Kongo. Vi har nu sett att allt fler i-länder nu är beredda att skicka trupp till afrikanska konflikter. Detta kan vara ett välkommet trendbrott. Det är fortfarande i Afrika som flest människor mister livet på grund av konflikter.

290

Ändå vill jag inte avsluta detta avsnitt med ett mörkt perspektiv. Antalet väpnade konflikter i Afrika minskar. Afrikanskledda fredsprocesser pågår i flera konflikter. Afrikanska Unionen och regional integration förstärks. Afrika har betydande naturresurser och flera länder har stark ekonomisk tillväxt.

295

Världssamfundet har ett ansvar att utveckla partnerskap med Afrika. Detta är ett ömsesidigt intresse.

300

Så till slut: samarbete. ”No man is an island”. Ingen nation kan idag vara ”sig selv nok”. ”Tillsammans” är starkare en ”ensam”.

Sverige är känt som ett land som självständigt tar ställning i utrikespolitiska frågor på folkrättens och solidaritetens grund. Vi söker spela en roll såväl i det

305 förebyggande som det fredsbevarande och fredsbyggande arbetet både i Europa
och i världen. Vi skall fortsätta och förstärka dessa svenska diplomatiska
traditioner.

Men vi skall också intensifiera arbetet i de dimensioner, i de ”kretsar”, där vi
310 samarbetar med andra länder. Ett aktivt svenskt deltagande i det nordiska,
Östersjö- EU- och FN-samarbetet kan tjäna som hävstång och förstärka den
svenska rösten i världen.

Det nordiska samarbetet är mer omfattande än omvärlden föreställer sig och har
315 en stark folklig förankring. Detta ger stor kraft och öppnar för ytterligare
samverkan både mellan de nordiska länderna och inom internationella
organisationer. Det är belysande att vi till exempel samlokaliserar ambassader
och utbyter diplomatisk personal.

320 Samarbetet kring Östersjön har exploderat – i positiv mening – sedan kalla
krigets slut, de baltiska staternas självständighet och EU:s utvidgning. Vi förenas
inte bara av gemensamma intressen utan också av gemensamma värderingar.

Sverige blir ordförande i Östersjörådet från och med juli i år. Vi kommer att
325 prioritera miljösamarbete, civil säkerhet, handelsfrämjande och kampen mot
människohandel. En gruppering som omfattar de nordiska och baltiska
länderna, Ryssland, Polen och Tyskland bör utveckla ett än mer substantiellt
samarbete. Av intresse är också det blivande EU-ordförandelandet Finlands
engagemang inom den så kallade Nordliga Dimensionen.

330

Sverige har nu varit medlem i EU i snart tolv år. Medlemskapet i EU är av
särskild vikt eftersom unionen står på stark grund, har en betydande potential
och bygger på en djup värdegemenskap. Vi vill se EU utvecklas till en än mer
effektiv och trovärdig global aktör. EU är särskilt lämpad att främja och bidra
335 till den nya säkerhetspolitiska dagordningen. Mänskliga rättigheter, demokrati,
rättsstaten, hållbar utveckling och social sammanhållning är inte bara grundkrav
för medlemskap i EU. De utgör också ett fundament i EU:s bidrag till den
globala säkerhetsordningen.

340 EU är ett centralt utrikespolitiskt instrument för Sverige. På bara några få år har
EU gått från ord till handling i krishantering. Sverige deltar aktivt i att utforma
denna politik. EU genomför idag tretton fredsfrämjande insatser över hela

345 världen. Sverige finns med i de flesta av dessa. Svenska militärer, poliser, jurister och andra experter gör avgörande insatser i Bosnien, på Västbanken, i Aceh i Indonesien och i Afrika. Vi leder en av de militära snabbinsatsstyrkor som nu byggs upp. På svenskt initiativ inrättar nu EU också civila snabbinsatsgrupper. Allt detta är bra, men EU:s potential är ännu större.

350 Utvidgningen är EU:s främsta utrikes- och säkerhetspolitiska framgång. Den har stärkt Unionen och bidragit till stabilitet och välstånd i Europa. Det är viktigt att den fortsätter. Vi ser ingen motsättning mellan fördjupning och utvidgning. EU-perspektivet är centralt för reformprocesserna på Västra Balkan. EU har nyckeln till att de traumatiska krigen i denna del av världen vänds till
355 fördjupad integration och samarbete.

EU-perspektivet har varit en oersättlig kraft för reformarbetet också i Turkiet. Vi välkomnar att nio lagstiftningspaket har antagits i det turkiska parlamentet för att anpassa lagstiftningen till EU:s krav. Denna utveckling måste fortsätta
360 om Turkiet skall kunna bli medlem.

Vårt fortsatta stöd för närmandet mellan EU och Ukraina kvarstår. För många länder är medlemskapsperspektivet grundläggande för fortsatt reformarbete.

365 Vägen till EU-medlemskap är lång och mödosam, men att detta är målet för både unionen och för de länder i Europa som accepteras som kandidater – därom får inte råda någon tvekan. Det är inte bara en fråga om solidaritet med dessa länder, utan också om EU:s trovärdighet som aktör på vår egen kontinent och globalt. Självklart måste de kandiderande länderna uppfylla
370 Köpenhamnskriterierna för medlemskap.

En viktig utrikespolitisk uppgift för EU är att stärka den transatlantiska länken. EU och USA har med sina enorma resurser ett särskilt ansvar. Att EU och USA gemensamt arbetar för energisäkerhet, skydd mot finansiell instabilitet,
375 miljöfrågor och insatser mot fattigdomen i världen är av central betydelse. För detta krävs starkt politiskt ledarskap, öppenhet för omvärlden och tilltro till internationellt samarbete.

380 Samma strävan att skapa starka länkar måste finnas i EU:s dialog med Ryssland, Kina och Indien. EU bör engagera Ryssland kring gemensamma värderingar och mål, däribland snara lösningar på Europas återstående konflikthärdar. Det

är genom EU som vi har bäst förutsättningar att påverka stormakter. EU kan
också vara en kraft för att bygga broar över den misstro som ibland finns mellan
385 Nord och Syd eller mellan Väst och muslimska delar av världen.

Jag anser att Sverige kan spela en än mer aktiv roll inom EU. Jag tror också att
EU kan bli en än mer relevant aktör på det internationella planet såväl politiskt,
ekonomiskt som kulturellt. Den gemensamma utrikespolitiken har en stor
390 potential, något som jag ofta får höra i FN. Vi har all anledning att åter erinra
oss erfarenheterna från Makedonienkrisen 2001 då EU under svenskt
ordförandeskap, tillsammans med USA, bidrog till att förhindra ett krig. På
motsvarande sätt kan vi reflektera över EU:s maktlöshet 2003 när
medlemsländerna splittrades i Irakfrågan. Här finns lärdomar att dra kring
395 värdet av europeisk enighet och samverkan.

Förhandlingarna i WTO är inne i ett avgörande skede. Mycket står på spel i
Doharundan. Det handlar om att främja tillväxt och global utveckling, men
också om att stärka det multilaterala handelssystemet som ett värn mot
400 protektionistiska krafter. EU:s fortsatta ledarskap är här avgörande. Inom EU
spelar Sverige en viktig roll för att hämma protektionism och främja öppenhet i
Europa.

Allra sist: FN. Det är sedan Dag Hammarskjölds tid nästan ett mantra att
405 upprepa att FN är en hörnsten i svensk utrikespolitik. Men det förtjänar att
upprepas. FN-stadgan är en grundval för folkrätten. Säkerhetsrådet är den
yttersta garanten för internationell fred och säkerhet. Generalförsamlingen är
inte bara ett mötesforum. Det är också den församling som representerar
världssamfundet och ger internationell legitimitet.

410 Sveriges insatser genom åren är välkända: inom de fredsbevarande
operationerna, medlingsarbetet, utvecklingsarbetet och mycket annat. Dessa
insatser skall fortsätta. Vi har allt intresse av ett starkt och vitalt FN.

415 Det är därför FN:s reformarbete är så viktigt. Det handlar om att ha effektiva
instrument för att hantera de globala problemen. Och detta i en tid då
multilateralismen står inför ett historiskt test och är ifrågasatt av starka politiska
krafter, inte minst i USA.

420 Det gäller därför att fortsätta det reformarbete som nu inletts under svenskt

ordförandeskap i generalförsamlingen. En fredsbyggnadskommission är beslutad för att underlätta övergången från konflikt till försoning och utveckling. En katastroffond på en halv miljard dollar skall säkra att FN reagerar effektivt omedelbart efter katastrofer som tsunamin i Sydostasien och jordbävningarna i Indien och Pakistan. MR-rådet skapades den 15 mars och öppnar högtidligt i Genève den 19 juni.

Nu återstår det komplicerade arbetet med angelägna reformer av FN:s administration och beslut om FN:s budget. Härtill kommer bl.a beslut om arbetet kring utveckling och ECOSOC liksom om en strategi för bekämpandet av terrorism. Säkerhetsrådet måste reformeras för att bli mer effektivt och representativt. Jag hoppas att så mycket som möjligt skall klaras av under vårt ordförandeskap. Ändå vet jag att min efterträdare, den första kvinnliga muslimska ordföranden i generalförsamlingen, inte blir sysslöslös. Reformarbetet i internationella institutioner måste vara ständigt pågående.

Sammanfattningsvis: den globala säkerhetsmiljön är i djup förvandling. Den innebär både allvarliga risker och lovande möjligheter. Globaliseringen får inte bli ett hot. Den måste bli en möjlighet, ett löfte.

Sverige har viktiga bidrag att ge såväl i nationell kapacitet som i Norden, Östersjösamarbetet, EU och FN. Vi kan driva och projicera vår utrikespolitik i olika roller, olika dimensioner och med olika ”hattar”.

Och det handlar inte om ”antingen – eller” utan ”både -och”. Ordet identitet är bättre i pluralis.

Taggar
2000-tal, 2006, Man, Politiska tal, Socialdemokraterna

URI
<https://www.svenskatal.se/tale/jan-eliasson-tal-vid-utrikespolitiska-institutet>

455